

Experimentálna ekonómia

Prednáška 9: Efektívne písanie

Matej Lorko

matej.lorko@euba.sk

Materiály: www.lorko.sk/lectures

Referencie:

- Dudenhefer, P. (2009). A guide to writing in Economics. EcoTeach Center and Department of Economics, Duke University.
- Neugeboren, R. H., & Jacobson, M. (2005). Writing Economics. Harvard University.
- Bekkers, R. (2022, May 28). Better Academic Research Writing: A Practical Guide. <https://doi.org/10.31219/osf.io/4umea>

Písanie a ekonómia

- Čo má písanie spoločné s ekonómiou?
- Ekonómovia, rovnako alebo dokonca viac ako iní vedci a analytici, píšu.
- Články o ekonomii, najmä empirické články, pozostávajú hlavne z textu, nie z rovníc alebo tabuliek. Písanie je súčasťou ekonomie rovnako ako modely a dáta.
- Písanie je veľmi zložitý kognitívny proces. Je sofistikovaný, nepredvídateľný a časovo náročný.
- Aj keď môže byť písanie práce stresujúce, môže to byť tiež jedna z intelektuálne najzaujímavejších, najuspokojivejších a najnáročnejších úloh, ktoré študent podstúpi.

Písanie je premýšľanie

- Píšeme, aby sme sa dozvedeli, čo chceme povedať.
- Pre mnohých neskúsených autorov je písanie niečo, čo robíte, až keď prídete na to, čo chcete povedať. Študenti často vidia písanie ako poslednú aktivitu lineárneho procesu, ktorá sa realizuje po vykonaní výskumu a formulovaní nápadov.
- Ale v skutočnosti sú výskum, premýšľanie a písanie navzájom úzko prepojené. Začnite niečo písať - čokoľvek - skôr ako dokončíte výskum.
- Píšte ešte skôr, ako budete vedieť, čo chcete povedať. Často totiž pri písaní zistíme, čo skutočne chceme povedať a ako to povedať, alebo či to, čo sme považovali za brilantné a jasné argumenty, nie sú v skutočnosti iba zmätené a nesprávne formované myšlienky.

Písanie je premýšľanie

- Písanie práce - kvalitnej práce - si vyžaduje čas. Pod kvalitnou prácou si predstavujem text, ktorý napĺňa svoj potenciál, spĺňa očakávania, ktoré ste stanovili vy, pisateľ, a čo je najdôležitejšie, komunikuje so zamýšľaným čitateľom.
- Kvalitnú prácu, ktorá predstavuje to najlepšie, čo dokážete, nemôžete napísať za noc. Písanie práce je rekurzívny proces: jeden krok vpred, dva kroky späť. Určité kroky - návrh, výskum, revízia, náčrt atď. - sa opakujú a opätovne sa vracajú.
- Začnite čo najskôr. To znamená dnes. Vytvorte si zoznam možných tém. Zostavte bibliografiu kníh a článkov na vašu tému. Robte si poznámky - aby ste mali prehľad o svojich nápadoch, ale aj zdrojoch. Nespoliehajte sa na svoju pamäť!
- Dobré písanie je cvičenie v hľadaní perspektívy. Predtým, ako začnete písať, si najprv určte, aké publikum chcete osloviť. Píšete pre vysoko špecializované odborné publikum akademikov? V akom odbore títo akademici pracujú? Alebo budete písať pre laické publikum? Potom si predstavte, čo vaši čitatelia vedia o vašej výskumnej otázke, o predchádzajúcom výskume a najmä čo nevedia. Sú pojmy, ktoré používate, známe? Vysvetlite nový alebo potenciálne kontroverzný pojem alebo definíciu pri prvom použití v texte. Nehovorte o kontroverzných pojmoch skôr, ako ich definujete. Používajte bežný žargón v oblasti, do ktorej prispievate.
- Vaším cieľom je napísať hodnotný príspevok k vedeckému poznaniu. Výskum je hodnotnejší vtedy, ak: 1. odpoviete na zaujímavú, relevantnú a aktuálnu výskumnú otázku; 2. vypracujete súbor teoreticky podložených hypotéz; 3. tieto hypotézy dôkladne overíte; 4. navrhnete usmernenia a opatrenia pre politiku a prax.
- Po ukončení empirickej práce skontrolujte, čo ste sľúbili v opise dizajnu vašej štúdie. Nezavádzajte svojich čitateľov a nesklamte ich tým, že si položíte inú otázku, ako ste schopní zodpovedať. Do istej miery je to otázka plánovania: znovu a znovu preformulujte svoju výskumnú otázku, až kým dokonale nevystihuje váš výskum. Ak sa v priebehu výskumu zmení, preformulujte svoju pôvodnú otázku.

Štruktúra empirickej práce

- Abstrakt: Stručné zhrnutie celého článku
- Úvod: Položte zaujímavú otázku alebo problém a vysvetlite svoju motiváciu
- Recenzia literatúry: Popíšte poznatky z literatúry relevantnej k vašej téme
- Hypotézy / Teoretické predpovede
- Metódy / Dáta / Design: Popíšte spôsoby akými budete vyhodnocovať svoje hypotézy a popíšte svoje dáta
- Výsledky: Prezentujte a interpretujte svoje výsledky, aj pomocou grafov a tabuliek
- Diskusia: Posúďte svoju metódu a prediskutujte dôsledky vašich zistení
- Závery: Zhrňte, čo ste urobili, položte otázky pre ďalší výskum
- Zoznam použitej literatúry

Písanie úvodu

- Ak existuje časť práce, ktorá autorom robí najväčšie problémy, je to úvod.
- Dobrý úvod poskytne čitateľovi kontext, rámec pre pochopenie informácií, ktoré uvádzate v jadre.
- Úvod by mal zvyčajne zodpovedať nasledujúce otázky:
 - Aký je účel článku? To znamená, čo článok „robí“?
 - Na akú dôležitú ekonomickú otázku sa snaží odpovedať alebo ktorú otázku sa snaží vysvetliť?
 - Aký je prínos článku a ako súvisí s predchádzajúcou literatúrou na túto tému?

Písanie úvodu

- Úvod obsahuje aspoň tieto prvky: a. Výskumná otázka, na ktorú budete odpovedať. b. Argumenty o relevantnosti: prečo je dôležité poznať odpoveď na výskumnú otázku. c. Určitý kontext vášho výskumu. d. Prehľad literatúry, v ktorom zhrniete kľúčové teórie alebo hypotézy, ktoré by mohli pomôcť odpovedať na otázku, a zhodnotenie predchádzajúceho výskumu. e. Váš príspevok k teórii, výskumným metódam a súboru dôkazov.
- V niektorých disciplínach, ako je ekonómia, je bežné zahrnúť zistenia do úvodu, zatiaľ čo v iných disciplínach to nie je bežné.
- Výskumná otázka. Prvou podstatnou časťou vášho výskumu je úvod, v ktorom formulujete svoju výskumnú otázku a presvedčíte čitateľa, že je dôležité čítať ďalej, aby získal odpoveď. Dbajte na to, aby ste oboje urobili čo najskôr. Takže: úvod začnite veľmi stručnou formuláciou vašej výskumnej otázky. To umožní čitateľovi pochopiť, o čom bude zvyšok vášho textu.
- Relevantnosť. Ak chcete presvedčiť ľudí, prečo by sa mali zaujímať o váš výskum, potrebujete dva typy argumentov: argumenty o spoločenskom význame a argumenty o vedeckom význame. Otázka, ktorú by ste si mali zodpovedať ešte pred napísaním odseku o spoločenskej relevantnosti, znie: koho bude váš výskum zaujímať mimo akademickej obce a prečo? Otázka, na ktorú by ste mali odpovedať v odseku o vedeckej relevantnosti, znie: prečo by sa o váš výskum mali zaujímať ľudia z akademickej obce.
- Kontext. Opíšte kontext vášho výskumného problému pre obdobie, na ktoré sa vzťahujú vaše empirické údaje. Ďalšia história môže byť zaujímavá sama o sebe, ale opíšte ju len vtedy, ak má dôsledky pre vaše hypotézy alebo zistenia.

Písanie úvodu

- Prehľad literatúry. Prehľad literatúry sa začína úlohou zistiť fakty: aké sú najdôležitejšie pojmy a definície a ako spolu súvisia? Ako boli tieto pojmy operacionalizované v predchádzajúcich výskumoch? Ktoré teórie a hypotézy boli ponúknuté v predchádzajúcom výskume na preskúmanie vzťahov medzi pojmami? Čo hovoria dôkazy o týchto vzťahoch? Čo sme sa z týchto štúdií dozvedeli, pokiaľ ide o platnosť teoretických očakávaní - ak nejaké existujú?
- Ďalej nasleduje kritické zhodnotenie týchto štúdií: pojmový zmätok v definíciách, nedostatok jasných hypotéz, nepresvedčivé výskumné plány, malá váha dôkazov, selektívna prezentácia zistení na „podporu očakávaní“. Modálna odpoveď v spoločenských vedách na otázku typu „čo vieme o X“ je, že s istotou vieme veľmi málo.
- Kontribúcia. V úvode by sa mali identifikovať výskumné medzery v literatúre. Svoju prácu predstavte ako pokus o vyplnenie niektorých z týchto medzier. Prínos prepojte s argumentmi o relevantnosti: ako vaša štúdia prispieva k vede a spoločnosti?
- V úvode neuvádzajte „prázdnu mapu“. Nikto nechce čítať vety typu „V úvode predstavím tému“ alebo „V diskusii rozoberiem závery“. Upozornenie čitateľa, že po úvode sa budete venovať teóriám a prehľadu literatúry a až potom predstavíte údaje a metódy, výsledky a záver a diskusiu, nemá žiadnu pridanú hodnotu. Táto štruktúra je samozrejmá. Aj keď má vaša práca nezvyčajnú štruktúru, odsek alebo dokonca veta vysvetľujúca štruktúru zvyšného textu nemá žiadnu hodnotu. Čitatelia rozpoznajú štruktúru z názvov častí práce a obsahu.

Písanie prehľadu literatúry

- Čo je to prehľad literatúry? Najprv mi dovoľte povedať, čo to nie je. Prehľad literatúry nie je séria odstavcov, z ktorých každý rekapituluje alebo sumarizuje nejaký článok alebo sériu článkov.
- Dobrý prehľad literatúry je záznamom o predchádzajúcich výskumoch, ale odstavce sú starostlivo zostavené tak, aby rozprávali konkrétny príbeh. Príbeh je zvyčajne tento: Tu je to, čo vedci v minulosti urobili v mojej oblasti; v tomto výskume je niečo neuspokojivé, neúplné alebo znepokojujúce - a ja to svojou prácou napravím.
- Účelom prehľadu literatúry je v istom zmysle vašu prácu predať - poukázať na jej pridanú hodnotu. Prečo by mal tento článok zaujať miesto medzi existujúcou literatúrou? Ako sa odlišuje od iných, podobných článkov? To sú otázky, na ktoré by ste mali v prehľade literatúry odpovedať.
- Prehľad literatúry by mal kriticky analyzovať a zorganizovať minulé výskumy. Váš článok by mal zasadiť do kontextu iných štúdií. Mal by tiež zdôrazniť prínos vašej štúdie. Zároveň tým poukáže na vašu hodnovernosť ako autora - ukazuje, že ste si splnili svoju “domácu úlohu”.
- Začnite komentármi k podstate výskumu ako celku. Bolo už uskutočnených veľa štúdií, alebo pomerne málo? Zameriavajú sa štúdie na metodológiu, dáta, alebo niečo iné? Sú existujúce štúdie väčšinou empirické, teoretické alebo aj aj? Zameriavajú sa na podobné otázky? Existuje v literatúre všeobecná zhoda v hlavných otázkach? Ktoré štúdie sú kľúčové? Kto sú najdôležitejší výskumníci?
- Odstavce začínajte vetou, ktorá ho uvedie do kontextu. Vysvetlite význam a nedostatky existujúcich štúdií. Budte v tom čo najjasnejší. Nenechávajte na svojom čitateľovi, aby si tieto informácie sám odvodil.

Hypotézy

- Hypotéza je tvrdenie, ktoré môžete otestovať. Definícia alebo koncept sa testovať nedajú - nemôžu byť pravdivé ani nepravdivé. Hypotéza je predpovedné tvrdenie o faktoch skôr, ako ich poznáte. Hypotéza nie je otázka. V kauzálnom modeli je hypotéza výrokom o vzťahu medzi dvoma premennými.
- Ku každej hypotéze napíšete odsek textu, na ktorom je hypotéza založená. Odsek zvyčajne pozostáva z nasledujúcich troch prvkov:
 - 1. Odsek sa začína vysvetlením argumentu z teórie o vplyve X na Y. Ak existuje viac teórií o vplyve, identifikujte ich a porovnajte predpovede z každej z týchto teórií.
 - 2. Odsek pokračuje zhrnutím zistení predchádzajúceho výskumu o vplyve X na Y. Uvedte celkové zhrnutie: „Túto hypotézu testovalo sedem štúdií, pričom päť z nich zistilo slabo pozitívny vzťah [vložte odkazy na tieto štúdie] a dve nezistili žiadny vzťah [vložte odkazy].“ Ďalej sa môžete podrobne venovať týmto výsledkom, pričom hĺbka vašej diskusie závisí od počtu slov, ktoré máte k dispozícii. Vyhnite sa chronologickej štruktúre „on povedal, ona povedala“. Namiesto toho sa zamerajte na najlepšiu doterajšiu štúdiu a ostatné uvedte na okraj.
 - 3. Odsek sa končí doslovnou formuláciou hypotézy. Tento text sa často vytlačí kurzívou. Pomáha čitateľovi hypotézu nájsť.

Popis metodológie/designu

- Detailne popíšte svoj experimentálny design a tiež zdôvodnite rozhodnutia, ktoré vás viedli k výberu konkrétnych designových prvkov.
- Mali by ste tiež definovať svoje premenné a popísať všetky predpoklady, ktoré vo svojom designe uvažujete.
- Opis vzorky. Do opisu vzorky je potrebné uviesť opis priebehu získavania osôb do vzorky, kritérií, za akých budú osoby zaradené do výskumnej vzorky a kritérií, na základe ktorých budú z výskumnej vzorky vylúčené. V rámci vylučovania participantov/participantiek alebo ich údajov je dôležité sa venovať aj otázke extrémnych hodnôt (outliers), tzn. premyslieť spôsob, na základe ktorého budú dáta považované za extrémne hodnoty a budú následne vylúčené. Okrem extrémnych hodnôt je vhodné špecifikovať aj spôsoby, na základe ktorých budú vylúčené osoby, ktoré nedbanlivo alebo nepoctivo vyplnili buď časť testovej batérie, alebo jej značnú časť – napr. bez uváženia rýchlo označovali rôzne odpovedové možnosti. Takéto nedbanlivé odpovede môžu výrazne skresliť výsledky.
- Nástroje. Je kľúčové, aby na overenie predpokladov formulovaných v hypotézach boli použité iba reliabilné a validované nástroje. Diskutovanou musí byť aj vhodnosť použitia jednotlivých metód.
- Nutnou a zásadnou súčasťou musí byť aj zahrnutie tzv. kontroly nezávislej na výsledku (outcome-neutral controls). Čo to je? Kontrola nezávislá od výsledku je formou uistenia sa, že pomocou získaných dát je naozaj možné overiť formulované hypotézy. Najčastejším diskutovaným príkladom je pozitívna kontrola (positive control alebo manipulation check). Je to premenná, ktorú by experimentálny zásah mal ovplyvniť, ak by naozaj pôsobil. Ak je súčasťou výskumu experimentálny zásah, pozitívnu kontrolou sa overuje, či experimentálna manipulácia naozaj pôsobila. Napríklad chceme overiť predpoklad, že zmena nálady ovplyvňuje rýchlosť učenia. Manipuláciou nálady sa snažíme overiť tento predpoklad. Ak by sme nemali pozitívnu kontrolu, tak v prípade, že by sa predpoklad nepotvrdil, tzn. nedošlo by k zmene rýchlosti v učení, mohli by sme konštatovať, že zrejme sa nepodarilo manipulovať s náladou. Aby sme túto interpretáciu (potenciálny limit štúdie) vylúčili, výskum musí obsahovať aj pozitívnu kontrolu, kontrolu, že k zmene nálady naozaj došlo (napr. meraním niečoho iného, čo sa pri zmene nálady musí tiež zmeniť).
- Iný príklad: ak experimentálne overujeme, či počet lajkov pri komentároch ovplyvňuje vnímanie ich dôveryhodnosti a manipulujeme s počtom lajkov, potom pozitívnu kontrolou môžu byť otázky zamerané na to, či si respondent/respondentka naozaj počet lajkov všimli (teda bol splnený predpoklad, že lajky mohli pôsobiť na kredibilitu). V takom prípade by nám dáta umožnili testovať hypotézy. Ďalší príklad: ak overujeme, či nový doplnok výživy naozaj zvyšuje ostražitosť, potom pozitívnu kontrolou môže byť podanie kofeínu, po ktorom je preukázané = zamerané, že dochádza k zvýšeniu ostražitosti a toto zvýšenie sme schopní zachytiť, odmerať. Potvrdením tohto zvýšenia by sme nadobudli dôveru, že ak by po podaní nového doplnku výživy malo dôjsť k zvýšeniu ostražitosti, my by sme ho boli schopní zachytiť.

Reportovanie a interpretácia výsledkov

- Sekcia výsledkov je zvyčajne najdhšou časťou empirického článku, testujúceho model voči dátam. Koľko výsledkov je potrebné uviesť? Menej je zvyčajne viac. Častou chybou, ktorú robia prakticky všetci začínajúci výskumníci (vrátane študentov), je zahrnutie každého výsledku každého testu, či regresie, ktorú spustili. Čitateľ sa však buď stratí, alebo nudí. Dobrým všeobecným pravidlom je zamerať sa na nasledovné:
- Aké sú odpovede na vaše výskumné otázky? Aký je vzťah medzi vašou závislou premennou a niekoľkými nezávislými premennými, ktoré ste sa rozhodli preskúmať? Zhoduje sa model s pozorovanými údajmi?
- Vo väčšine prípadov pri reportovaní výsledkov vašej analýzy súčasne odkážete čitateľa na tabuľku. Keď reportujete pomocou tabuľky, mali by ste ju v texte uviesť a zároveň identifikovať hlavné body v nej uvedené - body, ktoré najviac zodpovedajú na vašu výskumnú otázku. Tabuľka nemôže „hovoriť sama za seba“. Radšej by ste mali čitateľom výslovne ukázať dôležité skutočnosti, ktoré ste v dátach našli.
- Môžete tiež upozorniť na neintuitívne výsledky alebo výsledky, ktoré sú obzvlášť veľké alebo malé. Nemali by ste však komentovať alebo preformulovávať všetky informácie, ktoré tabuľka obsahuje. Naopak, očakáva sa, že svojich čitateľov upozorníte na „význam“ alebo vašu interpretáciu výsledkov. Čo si najviac želáte, aby si váš čitateľ odniesol?
- Pri písaní empirických výsledkov sa sústreďte iba na to, čo je dôležité, a buďte čo najjasnejší. Možno máte pocit, že sa opakujete a že čitateľa môže urážať, ako veľmi ho vediete cez svoje tabuľky a grafy, ale aby som parafrázoval Johna Kennetha Galbraitha, inteligentní aj hlúpi čitatelia ocenia vaše poukazovanie na veci priamo a jasne. Hlúpi čitatelia potrebujú pomoc a tí inteligentní sa potichu potešia, že vašu pomoc nepotrebovali!
- Nezabúdajte, že keď používate výrazy ako „príčiny“ a „dôsledky“, „vplyv“, „účinky“, alebo dokonca keď hovoríte, že niečo „zvyšuje“, „zosilňuje“, „znižuje“ alebo „bráni“ niečomu inému, vyjadrujete tým kauzalitu. Otázka, ktorú by ste si mali položiť, keď používate takéto výrazy, znie: Umožňuje výskumná metóda skutočne vyvodiť kauzálne závery? Niektoré typy výskumných metód (napr. experimenty) sú na zodpovedanie kauzálnych otázok vhodnejšie.

Písanie diskusie

- Mnoho tém, ktoré zaujímajú ekonómov, má dosah na verejné politiky. Váš vlastný výskum môže obsahovať silné zistenia o účinkoch existujúcich alebo navrhovaných politík.
- Nemali by ste však písať v zmysle „toto by sa malo urobiť“ alebo „to sa nemá prijať“. Mali by ste sa vyhnúť hodnotovým úsudkom a radšej sa spoliehať na ekonomické fakty a analýzy. Aj keď ste dospeli k vlastným záverom o tom, ktorá politika je žiaduca, váš čitateľ by mal byť schopný zvážiť fakty a urobiť rozhodnutie sám za seba.
- V diskusii o vašich výsledkoch by ste mali poukázať aj na obmedzenia vášho výskumu, napríklad na relatívne malý počet pozorovaní alebo na jednoduchosť (obmedzenosť) funkcie, ktorú ste testovali. V bakalárskej/diplomovej práci sa také obmedzenia očakávajú.
- Vo všeobecnosti je lepšie ukázať vášmu vedúcemu, že rozumiete obmedzeniam svojej metódy, ako robiť rozsiahle tvrdenia, pre ktoré nemáte v dátach podporu. Môžete tiež navrhnúť otázky alebo alternatívne prístupy pre ďalší výskum.

Písanie diskusie

- V časti diskusia sa venujte dvom veciam: diskutujte o kvalite svojho výskumu a o dôsledkoch svojho výskumu. V diskusii o kvalite vášho výskumu sa vráťte k nedostatkom dizajnu vašej štúdie, o ktorých ste už hovorili v časti o údajoch a metódach.
- Opíšte, čo ste urobili na limitáciu týchto obmedzení. Rozoberte aj silné stránky vášho výskumného dizajnu, údajov a metód. Čím silnejší je dizajn vášho výskumu, čím vyššia je kvalita vašich údajov a čím prísnejšie testy ste vykonali, tým menšia je pravdepodobnosť, že vaše výsledky možno vysvetliť ako dôsledok nedostatkov vašej štúdie.
- Pri písaní diskusnej časti si predstavte najzúrivejšieho kritika, s ktorým sa môžete stretnúť. Aké by boli argumenty proti vašim záverom vo vašej najhoršej nočnej more? Keď píšete o dôsledkoch svojho výskumu, predstavte si dva typy publika: ľudí, ktorí môžu chcieť využiť závery vašej štúdie na zmenu vecí, a ľudí, ktorí môžu chcieť v budúcnosti vychádzať z vášho výskumu. To znamená, že sa vrátite k argumentom, ktoré ste uviedli v úvode o spoločenskom a vedeckom význame vašej štúdie. Ako váš výskum prispieva k riešeniu spoločenského problému, pomáha zlepšiť politiku, vysvetliť anomálie, vyriešiť záhady, otvoriť čierne skrinky?
- Keď dávate odporúčania pre politiku a prax, nezabúdajte, že vaše zistenia sú v podstate predpovede mimo vzorky o dôsledkoch zmeny v X za predpokladu, že účinky na Y v budúcnosti budú podobné tým, ktoré ste pozorovali v situácii, ktorú ste skúmali. Mali by ste diskutovať o tom, či tento predpoklad platí. Budú vami získané výsledky platné aj v budúcich situáciách, ktoré ste neskúmali? Nechcete predkladať odporúčania pre budúcu politiku alebo prax v situáciách, v ktorých vaše odporúčanie pravdepodobne povedie k iným dôsledkom.

Písanie záveru

- Rovnako, ako úvod, aj záver sa píše až po vypracovaní jadra článku. Závery sú v istým spôsobom prevrátenou verziou úvodov: zatiaľ čo v úvodoch sa zvyčajne dopracovávate k svojim tézám, v záveroch nimi obvykle začínate.
- Závery rekapitulujú to, čo už bolo v práci uvedené. Záver môžete použiť na preformulovanie svojej výskumnej otázky a na preformulovanie svojich hlavných zistení. Môžete diskutovať o dopadoch vašich výsledkov na verejnú politiku. Môžete určiť spôsoby, ako je možné vašu prácu rozšíriť alebo vylepšiť.
- Záver je vaša šanca zhrnúť vaše argumenty jasným a výstižným spôsobom, ktorý neopakuje iba doslovne, to, čo už bolo povedané. Je to tiež miesto, kde môžete navrhnúť ďalšie smery výskumu alebo širšie dôsledky témy a zistenia, ktoré ste nemali priestor preskúmať.
- Záver pomáha odpovedať na otázku: „No a čo?“ Teda, prečo by vaša práca mala čitateľov zaujímať? Prečo by mali považovať vašu tému za dôležitú?
- Je dobrým zvykom prečítať si váš úvod a váš záver hneď za sebou. Mali by byť vo vzájomnom súlade: téza alebo otázka, ktorú uvediete vo svojom úvode, by mala byť tou, ktorú uvediete vo svojom závere.
- Záver by však nemal byť iba zrkadlom úvodu. Zatiaľ čo úvod hovorí o obsahu práce, záver by mal hovoriť skôr o otázkach mierne presahujúcich rámec práce. Inými slovami, popri spätnom pohľade na prácu by sa mal záver pozerať aj dopredu.

Písanie abstraktu

- Väčšina ekonomických článkov obsahuje abstrakty, jedno-odstavcovú kondenzáciu hlavných bodov daného článku. Abstrakty sú krátke - zvyčajne okolo 150 slov, maximálne 250. Obsah abstraktu sa môže líšiť, ale často sa v ňom uvádza, čo práca skúma, aké používa dáta a metodiku a aké sú hlavné zistenia.
- To, čo sa do abstraktu rozhodnete vložiť, by malo závisieť od prínosu vašej práce. Keby ste ju mali okomentovať iba 150 slovami, čo by ste povedali? Obsah abstraktu teda závisí od vašej interpretácie dôležitých alebo zaujímavých bodov článku a jeho prínosu, alebo od toho, čo ho odlišuje od ostatných článkov.
- Abstrakt by ste mali začať písať až po úplnom dokončení písania záveru a diskusie. Abstrakt je stručné zhrnutie vašej práce, ktoré obsahuje všetky podstatné prvky.
- Pomerne univerzálna štruktúra vášho abstraktu odpovedá na nasledujúce otázky:
 - 1. Aká je vaša otázka?
 - 2. Prečo ste uskutočnili štúdiu?
 - 3. Čo ste robili?
 - 4. Ako ste to robili?
 - 5. Čo ste zistili?
 - 6. Čo to znamená?

Citácie a referencie

- Citovanie zdrojov, ktoré používate pri písaní práce, je otázkou čestnosti, dôveryhodnosti a zdvorilosti. Keď svojmu čitateľovi naznačíte, že nejaký fakt alebo teória pochádza z iného zdroja, vyhnete sa nepravdivému dojmu, že je to vaše dielo.
- Získavate dôveryhodnosť tým, že svojim čitateľom ukážete, že ste vykonali dôkladný výskum. A správate sa zdvorilo tým, že svojich čitateľov informujete, kde nájdú informácie v prípade, že by si chceli o téme prečítať viac.
- Pri použití prebranej teórie alebo faktu uveďte zdroj priamo v texte vašej práce. Citácia v texte obsahuje meno autora (autorov) a rok vydania.
- Keď sa čitatelia chcú dozvedieť o zdroji viac - aký je jeho názov, kde bol publikovaný a pod. - pozerú sa na váš zoznam odkazov na konci vašej práce. Bibliografické informácie umožňujú čitateľom zdroj vystopovať.

Tipy a triky

Práca so zdrojmi

- Prvý kontakt so zdrojom by mal byť starostlivo zaznamenaný: mali by ste zdokumentovať zistenia a zapísať si celý bibliografický záznam (autori, titul, časopis, stránky atď.). Softvér (napr. Mendeley) môže byť veľmi užitočný.
- Vytvorte si poznámky ku každému prečítanému článku. Mali by obsahovať hlavné body článku a všetky dôležité výsledky. Nezabudnite zreteľne označiť priame citácie pomocou úvodzoviek. Vyvarujte sa parafrázovania, pretože neskôr pre vás bude ťažké oddeliť pôvodné znenie od vlastného.
- Keď si urobíte dobré poznámky, budete mať po ruke všetky svoje referencie. Až budete prácu písať, nebudete musieť článok, alebo jeho časť (tabuľku, graf, odstavec...) znovu hľadať.
- Jasne si oddel'te svoje vlastné nápady a výsledky od tých, ktoré ste našli vo svojich zdrojoch. To vám pomôže vyhnúť sa plagiátorstvu, ku ktorému môže dôjsť neúmyselne, keď sa vaše vlastné nápady budú miešať s tým, čo ste sa „naučili“ od ostatných. Nepriznané použitie slov alebo myšlienok iného autora je plagiátorstvo, či už je to zámer alebo nie.

Ako písať zrozumiteľne?

- Cieľom vašej práce nie je používať šikovné frázy, držať čitateľa v napätí alebo vytvárať viacvrstvové nuansy, ale skôr dosiahnuť zrozumiteľnosť.
- Dobré ekonomické články sa „nenapíšu“ bez času stráveného prípravou; nemôžete skrývať nedostatok výskumu, plánovania a revízií za starostlivo zostavenú prózu.
- Uvedte fakty motivujúce vašu otázku. Vysvetlite existujúce teórie. Jasne a jednoducho svoju otázku uveďte. Následne uveďte ďalšiu súvisiacu literatúru. Vysvetlite, ako sa snažia na otázku odpovedať ostatní výskumníci.
- Zrozumiteľný a jasný text sa ľahko číta, ale ťažko sa píše. Je k tomu potrebné značné úsilie a ochota prepracovávať a prepracovávať. Niekoľko ďalších tipov na dosiahnutie zrozumiteľnosti:
 - Použite aktívny tvar slovies
 - Využívajte v texte čo najmenej záporu
 - Vynechajte zbytočné slová
 - Spravidla sa držte jedného času
- Editujte, odstraňte, čo nie je potrebné, a neprestávajte revidovať, kým sa nedostanete k jednoduchému a efektívnemu spôsobu komunikácie.
- Z týchto tipov si nerobte starosti, keď budete písať prvú verziu. Pri príprave textu je cieľom dostať na papier kľúčové slová a nápady, bez obáv z toho, či sú správne, elegantné alebo presné. Tieto zásady používajte až neskôr. Ak máte v práci pasáž, s ktorou máte vy alebo vaši čitatelia problémy, potom vám môže jeden alebo viac z horeuvedených tipov pomôcť.

Ľahko čitateľný text

- Napíšte svoju prácu tak, aby bolo jednoduché si ju v rýchlosti “prebehnúť”. Vaši čitatelia sú väčšinou zaneprázdnení a netrpezliví. Je dosť nepravdepodobné, že si čitateľ niekedy prečíta celý článok od začiatku do konca.
- Explicitne popíšte to, čo sa snažíte dosiahnuť. Táto práca skúma... načrtáva ... vyhodnocuje ... demonštruje ... argumentuje... zameriava sa na a pokúša sa zistiť ... ustanoviť ... objasniť ... ukázať ... posúdiť ... dokázať ...
- Každý odstavec by mal
 - Mať svoju jasnú tému
 - Poskytovať konkrétne dôkazy, fakty, alebo príklady
 - Mať hladké prechody medzi vetami a do/z ďalších odstavcov
 - Mať záverečnú vetu, ktorá obsah odstavca smeruje späť k hlavnej téme práce
- Požiadajte niekoho, kto sa vo vašom odbore nevyzná, aby si vašu prácu prečítal - takýmto spôsobom veľmi rýchlo identifikujete nezrozumiteľné a ťažko pochopiteľné miesta.

Jasné vyjadrovanie sa

- Snažte sa, aby podmet a prísudok (sloveso) boli k sebe čo najbližšie. Vyjadrujte kľúčové činnosti ako slovesá - to môže znieť očividne, ale autori v textoch často „schovávajú“ kľúčové činnosti v abstraktných podstatných menách (nominalizáciách) - teda v tvaroch slov, ktoré môžu byť aj slovesami.
- Začnite vety „starými“ informáciami. Jasný text je taký, ktorý plynie. Najlepším spôsobom, ako vytvoriť plynulosť, je začínať vety starými informáciami. Staré informácie sú informácie - mená, slová, frázy a ich ekvivalenty - s ktorými sa váš čitateľ už stretol alebo ich môže intuitívne očakávať; sú to informácie, ktoré sa vracajú k niečomu už uvedenému.
- Končite vety novými informáciami. Rovnako ako je rozumné začínať vety starými informáciami, je rozumné ich zakončovať novými informáciami. Nové informácie sú informácie, s ktorými sa váš čitateľ zatiaľ nestretol alebo ich nemohol predvídať. Vo všeobecnosti sú v každej vete najdôležitejšie nové informácie; mal by sa im preto dodať najväčší dôraz. Miesto najvyššieho dôrazu vo vete je na jej konci.
- Urobte z podmetov svojich viet osobu, miesto alebo vec, o ktorej veta naozaj je.
 - 1. Gary Becker získal v roku 1992 Nobelovu cenu za ekonómiu.
 - 2. Nobelova cena za ekonómiu z roku 1992 bola udelená Garymu Beckerovi.
 - 3. V roku 1992 získal Gary Becker Nobelovu cenu za ekonómiu.
- Keby som písal životopis Garyho Beckera, veta 1 by bola najlepšia. Keby som písal príbeh o Nobelových cenách udelených v roku 1992, bola by najlepšia veta 2. A ak by som sledoval udalosti z roku 1992, vybral by som si vetu 3.

Design tabuliek

- Tabuľky sú vynikajúce na prezentáciu veľkého množstva údajov v stručnej a ľahko čitateľnej podobe. Dobre navrhnutá tabuľka môže jasne komunikovať to, čo by inak mohlo zabrať niekoľko odstavcov.
- Hlavné časti tabuľky sú nasledujúce:
 - Číslo tabuľky. Každá tabuľka by mala mať číslo, tabuľky by mali byť v celom dokumente očíslované postupne.
 - Názov. Názov by mal byť stručný, ale popisný. Nemala by to byť úplná veta, ale súhrn slov, ktoré označujú predmet tabuľky.
 - Hlavičky stĺpcov. Každý stĺpec by mal mať hlavičku - slovo alebo frázu, ktorá identifikuje dáta v ňom obsiahnuté.
 - Identifikácia riadku - stĺpec úplne vľavo v tabuľke.
 - Poznámky pod čiarou a tiež poznámka k zdroju - tá identifikuje buď zdroj údajov použitých v tabuľke, alebo ak bola tabuľka reprodukováná bez zmeny zo zverejneného diela, tak samotné publikované dielo.
- Mriežka - teda čiary, ktoré tabuľku vizuálne rozdeľujú na časti. Vo všeobecnosti by sa mali používať iba horizontálne čiary. V niektorých prípadoch môžu byť potrebné aj vertikálne, ale súčasné publikačné normy vyžadujú, aby ste sa im pokiaľ možno vyhli.
- Nie všetky údaje je potrebné uviesť v tabuľke. Dobrým pravidlom je, že tabuľka by mala obsahovať minimálne dva stĺpce a najmenej šesť buniek s informáciami: dva stĺpce a tri riadky alebo tri stĺpce a dva riadky. (Poznámka: stĺpec úplne naľavo sa na tento účel nepočíta.)
- Poznámky k vašej tabuľke by mali byť dostatočne rozsiahle, aby čitateľ nemusel pozeráť späť na text, na to aby pochopil, čo tabuľka prezentuje. Nerobte si starosti s opakovaním sa v texte a poznámkach. Mali by ste uviesť celkovo dostatok informácií, aby iný výskumník mohol vaše výsledky replikovať. Pre veľmi podrobné projekty to môže vyžadovať prílohu.

Písanie o číslach

- Ekonomické písanie zahŕňa aj čísla.
- Vytvorte kontext. Nestačí reportovať, že milión tínedžerov opustilo v roku 2006 strednú školu. Ako je to v porovnaní s počtom v iných rokoch? Ako je to v porovnaní s celkovou populáciou študentov stredných škôl? Aké ďalšie kontexty môžu byť potrebné na úplné pochopenie čísla?
- Interpretujte. Keď píšete o svojich zisteniach, mali by ste robiť viac ako iba reportovať čísla. Mali by ste ich aj interpretovať. Čo znamenajú pre vašu prácu alebo výskumnú otázku?
- Používajte rozsahy, ktoré majú zmysel alebo sú ľahko pochopiteľné. Štátny dlh USA dosahuje viac ako dvanásť biliónov dolárov. Vo väčšine kontextov je toto číslo príliš veľké na to, aby ho niekto pochopil. Ale vyjadrením v prepočte na obyvateľa - takmer štyridsaťtisíc dolárov na osobu - je možné toto číslo pochopiť lepšie.
- Špecifikujte smer a veľkosť asociácie. Predpokladajme, že zistíte, že vzdelanie je korelované s účasťou na voľbách. Áno, ale akým smerom? Je pravdepodobnejšie, že ľudia budú voliť, keď bude stúpať ich vzdelanie? Alebo naopak? Podobne uveďte veľkosť asociácie. O koľko sa zvyšuje (alebo znižuje) pravdepodobnosť hlasovania, keď sa vzdelanie zvýši o určitú mieru?
- Sumár: Nezapudnite, že čísla nemôžu hovoriť samy za seba. Výrok ako „Priemerný Američan zarobil v roku 2007 38 500 dolárov“ sám o sebe vôbec nič neznamená. Čísla musia byť zasadené do kontextu, interpretované a vyjadrené v správnych jednotkách a veľkostiach.

Príklady

- Svoje tvrdenia určite podporte príkladmi.
- Príklady sú dôležité pre podporu vašich hypotéz, ale aj pre lepšie pochopenie textu.
- Ako príklad môžete uviesť štatistiku, citáty alebo príbehy.
- Ak použijete príklady z publikovaných zdrojov, nezabudnite uviesť na zdroj jasný odkaz.
- Pozor na zovšeobecňovanie.
- Zovšeobecnenia môžu spôsobiť nepresnosti. Použitie slov „vždy“, „všetci“, „každý“, „všetko“, „veľa“, „nikdy“, „nikto“, „žiaden“ môže vytvoriť nepresné tvrdenia alebo dokonca faktické chyby. Keď chcete napísať všeobecné tvrdenie, uistite sa, že je to pravda v KAŽDOM prípade.